

O B Č I N A
DIVAČA

Kolodvorska ulica 3/a
6215 Divača

Naročnik:

Prostorski akt:

**ODLOK o Občinskem podrobnem
prostorskem načrtu za območje
kamnoloma LAŽE-1, 2. Etapa**

Faza:

dopolnjen osnutek za javno razgrnitev
OBRAZLOŽITEV

Investitor:

Cestno podjetje Nova Gorica, d.d.
Industrijska cesta 2, Kromberk
5000 Nova Gorica

Izdelovalec:

EM.GE, d.o.o.
Pavšičeva ulica 6
1000 Ljubljana

Številka projekta:

1505/2013

Odgovorni prostorski načrtovalec:

mag. Peter Bassin, udia

Identifikacijska številka:

ZAPS A-0014, P-0006

Datum:

december 2015

ODLOK
o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu
za območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa

I. SPLOŠNE DOLOČBE

Namen priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta

Namen izdelave Občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa (v nadaljevanju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa) je omogočiti širitev kamnoloma in zagotoviti dodatne količine mineralne surovine, ker so na obstoječem območju pridobivalnega prostora rezerve že pri koncu.

Območje priprave OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa je določeno s prostorskimi sestavinami dolgoročnega plana Občine Sežana (za območje Občine Divača) za obdobje 1986–2000, dopolnjenega 1989, 1992, 1995, 1996, 1999, 2003 in 2010 ter prostorskimi sestavinami srednjeročnega družbenega plana Občine Sežana (za območje Občine Divača) za obdobje 1986–1990, dopolnjenega 1989, 1992, 1993, 1995, 1996, 1999, 2003 in 2010.

Vsebina občinskega podrobnega prostorskega načrta

OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa vsebuje tekstualni in kartografski del.

Tekstualni del obsega odlok z naslednjo vsebino:

1. opis prostorske ureditve, ki se načrtuje s podrobnim načrtom;
2. umestitev načrtovane ureditve v prostor;
3. zasnovo projektnih rešitev in pogojev glede priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo in grajeno javno dobro;
4. rešitve in ukrepe za varovanje okolja, naravnih virov in ohranjanje narave;
5. etapnost izvedbe prostorske ureditve;
6. usmeritve za določitev meril in pogojev po prenehanju veljavnosti podrobnega načrta.

Kartografski del obsega:

0a Stanje prostora: namenska raba prostora in državni prostorski akti	M = 1:5000
0b Stanje prostora: gospodarska javna infrastruktura	1:5000
0c Stanje prostora: varstveni režimi	1:5000
1a Izsek iz plana	1:5000
1b Izsek iz PUP-a	1:5000
2a Geodetski načrt	1:1000
2b Katastrski načrt	1:5000
3a Načrt gradbene parcele na geodetskem načrtu	1:1000
3b Obodna parcelacija na katastrskem načrtu	1:1000
4 Stanje kamnoloma po končani 1. etapi	1:1000
5 Faznost odpiranja 2. etape kamnoloma	1:1000
6 Situacija I. faze	1:1000
6b Prečni in vzdolžni profil I. faza	1:1000
7 Situacija II. faze	1:1000
7b Prečni in vzdolžni profil II. faza	1:1000
8 Situacija III. faze	1:1000
8b Prečni in vzdolžni profil III. faza	1:1000
9 Situacija saniranega kamnoloma	1:1000

II. OPIS PROSTORSKE UREDITVE

Opis obstoječega stanja

Razširjeni pridobivalni prostor kamnoloma Laže-1, 2. etapa bo omejen s sledečimi prostorskimi elementi:

- na vzhodu poteka po meji namenske rabe LN-1 (območje nadzemnega pridobivalnega prostora),
- na jugu se nahaja plato separacije, drobilnice, deponije, asfaltne baze in betonarne,
- na zahodu je meja raziskovalnega prostora, ki je hkrati tudi meja namenske rabe LN-1,
- na severu je meja izbrana s potmi s parcelnimi številkami 1316/80, 1316/82 in 1316/85 k.o. Laže.

V globino omejuje odkopni prostor nivo osnovnega platoja, ki se nahaja v kamnolomu Laže-1, 2. etapa na koti +650 m. Po zaključenem odkopavanju naj brežine ne presegajo naklona 38 stopinj.

V kamnolomu Laže-1, 2. etapa so razvite osnovne etaže na kotah E +650, E +660, E +670, E +680, E +690 in E +700 z vmesnimi etažnimi ravninami širine preko 10 m.

Jugovzhodna brežina ob visokonapetostnih daljnovodih je sproti sanirana tako, da je na večjem delu tega območja kamnoloma izvedena tehnična sanacija, delno pa tudi biološka sanacija.

Za razvoj kamnoloma pri izkoriščanju nadaljnjih faz se bo uporabljala kamnolomska cesta, ki je zgrajena po jugozahodni brežini in poteka mimo prostora za predelavo sekundarnih in trenutno odpadnih mineralnih surovin. Za odpiranje in začetni razvoj kamnoloma Laže-1, 2. etapa se bo uporabila že zgrajena cesta ob SV robu kamnoloma. Ta cesta se bo podaljšala do kote +730 m.

Opis odpiranja in napredovanja odkopnih polj

V kamnolomu Laže-1, 2. etapa bo odpiranje odkopnih polj začeto z vrha navzdol od skrajne meje na vzhodni strani kamnoloma. Odkopni prostor je konstruiran tako, da so delovne etažne brežine maksimalne višine 10 m, naklon delovnih brežin pa ne večji od 75°. Dodatno bodo razvite še etaže E +710, E +720 in E +730.

Območje občinskega podrobnega prostorskega načrta

Območje OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa obsega zemljišča predvidena za ureditev ekstrakcije mineralne surovine na naslednjih parcelah: 1316/101 (delno), 1316/83, 1316/81, 1316/39, 1316/38, 1316/37, 1316/36, 1316/35, 1316/34, 1316/31 (delno), 1316/30, 1316/29, 1316/28, 1320/14, 1320/13 in 1320/12, vse k.o. Laže.

Območje OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa obsega po fazah parcele oz. dele parcel s številkami:

- Faza I:
1316/101 (delno), 1316/39, 1316/81 (delno, pot);
- Faza II:
1316/37, 1316/38, 1316/28, 1316/29 (delno), 1316/30, 1316/34, 1316/35, 1316/36, 1320/12, 1320/13, 1320/14, 1316/81 (delno pot), 1316/83 (delno pot);
- Faza III:
1316/31 (delno), 1316/29 (delno), 1316/83 (delno pot).

Skupna površina teh parcel in delov parcel obsega 18,44 ha.

V območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa potekata tudi dve občinski poti na naslednjih parcelah: 1316/81 in 1316/83, obe v k.o. Laže. Skupna površina obeh parcel obsega 0,27 ha.

II. UMESTITEV NAČRTOVANE UREDITVE V PROSTOR

Vplivi in povezave s sosednjimi območji

Del območja kamnoloma Laže-1, 2. etapa, ki je predmet tega OPPN, predstavlja naravno prostorsko nadaljevanje v smeri proti severu od obstoječega kamnoloma Laže, kjer so deli že uspešno sanirani, deloma pa predstavlja zadnji še aktivni del kamnoloma. Zaradi svoje lege, ki se umika stran od naselja Laže, vplivi na sosednja območja niso predvideni.

Višine in širine delovnih etaž in etažnih ravnin

Optimalna višina etaže je tista, ki zagotavlja varno delo, ekonomičnost dela, zmogljivost vrtalne in nakladalno - transportne mehanizacije in minimalna pomožna dela.

Na osnovi izkušenj pri odkopavanju apnenca v obstoječem kamnolomu Laže dajejo etaže višin med 10 m in 15 m optimalne rezultate pri pridobivanju. To velja za tehnologijo nakladanja z bagrom, kjer ni potrebe po dodatnem prerivanju in narivanju izkopane hribine.

Višina kupa odstreljenega materiala je (z ozirom na izkušnje iz obstoječega dela kamnoloma) 2/3 višine delovne etaže.

Glede na predhodne ugotovitve so v kamnolomu Laže-1, 2. etapa privzete višine delovnih in končnih etaž 10 m. Etažne ravnine formiramo na E +650, E +660, E +670, E +680, E +690, E +700, E +710, E +720 in E +730.

Širina delovne etažne ravnine znaša minimalno 21 m in je določena glede na rezultate geomehanskih raziskav ob upoštevanju tehničnih karakteristik uporabljene mehanizacije.

Minimalna širina delovne etaže pri formiranju končne brežine je 10 m.

Tehnični vodja kamnoloma je dolžan v primeru poslabšanja geomehanskih pogojev na območju odkopavanja, povečati minimalno širino delovne etažne ravnine ter tako poskrbeti za varnost zaposlenih in strojev.

Nakloni delovnih in končnih brežin

Maksimalen še dopusten kot končne brežine kamnoloma je 38°, kar zagotavlja stabilnost posameznih končnih etažnih brežin 60°.

Končne brežine, kjer poteka glavna transportna pot (stalna kamnolomska pot), se formirajo pod tem naklonskim kotom.

Delovne brežine etaž se formirajo pod naklonom 70 do 75°. Zmanjševanje naklona brežine bi predstavljalo težave pri pridobivanju, še zlasti pri polnjenju minskih vrtin.

Čiščenje - poseka in odkrivanje območja odkopavanja

Na območju odkopavanja je potrebno predhodno posekati in odstraniti drevje in grmičevje na še neodkriti površini približno 18,44 ha. Drevje je potrebno peljati izven območja odkopavanja, grmičevje pa zbrati na kupe in ob strogi zagotovitvi požarne varnosti tega območja sežgati.

Odstranjeno odkrivko se odvaža na poseben plato za predelavo, kjer se ločita jalovina in humus od uporabne hribine. Tako ločeni jalovina in humus se uporabita za kasnejšo sanacijo in biološko rekultivacijo kamnoloma.

Pripravljalna dela

Po poseki drevja in odstranjevanju grmičevja ter odkrivanju kamnoloma se izvede geodetsko zakoličenje območja kamnoloma, kjer je predvideno odkopavanje. Vzpostavi se mreža profilov, ki se mora ujemati s projektnimi profili.

Še pred poseko drevja in odkrivanjem kamnoloma se vidno označijo mejniki na vseh lomnih točkah, tako da se na teren prenesejo meje pridobivalnega prostora.

Izgradi se dostopna cesta do kote +730m n.v. za dostop mehanizacije.

Po pridobitvi dovoljenja za izkoriščanje se dokonča še izgradnja dostopne ceste po jugozahodnem robu kamnoloma.

Čas trajanja izkopa v kamnolomu Laže-1, 2. etapa

Ob upoštevanju načrtovanega letnega odvzema 300.000 m³/leto tehničnega kamna-apnenca v raščnem stanju in izračunane skupne odkopne zaloge znotraj odkopnega prostora kamnoloma Laže-1, 2. etapa dobimo čas izkopa, ki znaša: 10,743.600 m³ /300.000 t/leto = 35,8 let.

Brežine

Investitor mora tekom izkoriščanja formirati končne, začasne končne in delovne brežine.

Končne brežine predstavljajo brežine, kjer se odkopavanje tehničnega kamna - apnenca zaključi in se ne bo več izvajalo. To so predvsem brežine ob pasu VN daljnovodov in ob glavni transportni poti ob odkopnem polju kamnoloma, ki poteka po zahodni strani odkopnega prostora. Te brežine je potrebno sproti sanirati in biološko rekultivirati, tako da zagotavljajo trajno stabilnost in varnost do okolja.

Začasne končne brežine so tiste brežine etaž, kjer se bo v naslednjih srednjeročnih in dolgoročnih obdobjih nadaljevala širitev in s tem tudi odkopavanje apnenca. Te brežine je potrebno odkopavati s takimi nakloni, da se zagotovijo stabilnostne razmere pobočja in preprečijo morebitna izklinjenja ter geološki zdrsi plasti. Brežine morajo biti zaključene tako, da omogočajo nadaljevanje odkopavanja s čim manj dodatnih stroškov in pripravljalnih del. Na teh brežinah se ne izvaja dokončna biološka rekultivacija, kajti gre za etaže, s katerih se bo v srednjeročnem obdobju nadaljevalo izkoriščanje apnenca.

Delovne brežine so tiste brežine, ki so formirane v času izvajanja del in morajo zagotavljati učinkovito tehnologijo pridobivanja apnenca, varno delo zaposlenih in varnost do okolja. Sanacija in biološka rekultivacija se bo izvajala predvsem z materiali pridobljenimi iz odkrivke in jalovih vložkov kamnoloma. Kvalitetnejše materiale za sanacijo, kot so humus, lapor in boljša kamnita-zemeljska mešanica, je potrebno posebej deponirati in jih vgraditi v sanacijsko telo zgornjih plasti kot obdelovalni sloj.

Tehnična sanacija

Iz neuporabnih gradbenih odpadkov ter iz preostanka kamnine po predelavi s postopkom R-5 (največ drobnih mineralnih odpadkov < 10 mm) se pripravi umetna zemljina.

Umetno pripravljena zemljina se bo vmešala v tla ali na tla z namenom, da se izboljša ekološko stanje zemljine, in sicer v okvir sanacije kamnoloma na območjih in površinah, kjer so končana dela pridobivanja apnenca. Razgrinjanje zemljine se izvaja v slojih največ debeline do 1 m.

Ko je tehnična sanacija končana delno ali v celoti, se lahko prične z izvajanjem biološke rekultivacije površin in brežin kamnoloma.

Tehnična sanacija kamnoloma oz. končnih brežin in reliefa terena se izvaja sproti z odkopavanjem etaž od zgoraj navzdol in generalno v smeri od severa proti jugu do osnovnega platoja. Tako je mogoče po vsaki formirani etaži ali delu etaže do končne kote in varnega naklona izvesti tehnično sanacijo in rekultivacijo tega dela.

S tehnično obnovo degradiranih površin kamnoloma bo izvedeno končno oblikovanje površine terena v reliefno in krajinsko sprejemljivo obliko.

Končno oblikovanje bo izvedeno v terasasti obliki s sistemom etažnih ravnin in z osnovnim platojem. Tehnična sanacija pri izravnavi površin, zaobljenju in omiljenju štrlečih robov se izvaja v skladu s predvideno namembnostjo območja. Nasipanje se izvede zaradi prilagajanja končne oblike krajinski podobi ter kot osnovo za razprostrtje humusnega sloja in plodne zemlje.

Pri oblikovanju terena moramo upoštevati tudi odvodnjavanje, zato je potrebno predvsem pri osnovnem platoju kamnoloma predvideti rahle prečne naklone (1,5 %), usmerjene proti zunanjem robu platoja, vzdolž katerega je predviden odvodnjevalni kanal ter na posameznih končnih etažnih ravninah vzdolžne naklone 4 % v smeri obstoječega zbiralnika vode izven pridobivalnega prostora.

Biološka rekultivacija

Po končani tehnični sanaciji terena, ki predstavlja formiranje terasaste oblike terena in izravnavo brežin do končnega naklona, se izvede biološka rekultivacija oz. ozelenitev površin, ki so predvidene za ponovno pogozditev.

Za biološko rekultivacijo najprej izvedena fina izravnavna terena oz. osnovnega platoja. Sledi razprostiranje kvalitetnejših materialov v plasteh, kar bo omogočalo biološko rast in razvoj vegetacije.

Na že formirane, rahlo nagnjene površine kamnoloma, se nasipa zemljino in humus v zaporednih plasteh skupne debeline 0,9 m. Brežine kamnoloma z gravitacijskim nasipavanjem z etažnih ravnin se prekrije s plastjo zemljin in humusa. Tako pripravljene površine v začetni fazi vegetacije se zasadi z lokalno travno mešanico z močnejšimi koreninami ali s kakšno drugo avtohtono kulturo nižje rasti zaradi obogatitve rastišča in stabilizacije tal.

Površino osnovnega platoja kamnoloma na etaži E +650, se prekrije najprej z 0,6 m debelo plastjo zemljin, na začetku z jalovimi vložki in nekaj revnejšo zemljino in na vrhu bolj kvalitetno zemljino. Čez to plast se razprostre po celotni površini (cca. 59.500 m²) še plast humusa debeline cca. 0,3 m.

Tako biološko rekultivirana površina oz. zemljišče zagotavlja učinkovito vegetacijo in preprečitev erozije in je pripravljeno za ozelenitev.

Rekultivirano površino osnovnega platoja se spremeni v travnik, ki lahko pozneje prevzame tudi neko drugačno - urbano funkcijo.

Zaradi varstva habitatnih tipov naj sanacijski posegi predvidevajo tudi odstranjevanje morebitnih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.

III. ZASNOVA PROJEKTNIH REŠITEV IN POGOJEV GLEDE PRIKLJUČEVANJA OBJEKTOV NA GOSPODARSKO JAVNO INFRASTRUKTURO IN GRAJENO JAVNO DOBRO

Pogoji za prometno urejanje

Območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa se navezuje na obstoječo javno cestno omrežje posredno preko obstoječega kamnoloma Laže in posebne priključno ceste na regionalno cesto Postojna–Senožeče–Koper.

Parkirišča za osebna vozila zaposlenih kot tudi tovornih vozil so zagotovljena v okviru obstoječih ureditev kamnoloma Laže.

Okoliškim gozdovom, ki mejijo na območje OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa, bo omogočeno normalno gospodarjenje z gozdom. To pomeni, da upravljavec kamnoloma eventualne gozdne poti, ki sedaj potekajo preko območja predvidene širitve kamnoloma, nadomesti z novimi potmi, ki potekajo izven območja širitve predvidenega s tem OPPN.

Pogoji za komunalno in energetska urejanje

Za delovanje kamnoloma Laže-1, 2. etapa ni potrebna izgradnja ali napeljava nobenega novega komunalnega voda ali energetske infrastrukture.

Vsi objekti in infrastruktura v pridobivalnem prostoru kamnoloma Laže-1 so že zgrajeni in obratujejo na podlagi posebnih dovoljenj in potrebne tehnične dokumentacije.

Vsi obstoječi objekti in infrastruktura bodo v celoti pokrivali pridobivanje mineralne surovine v razširjenem delu 2. etapi kamnoloma Laže-1. Podaljšata se samo dostopni cesti na etaže razširjenega kamnoloma na vzhodu in zahodu pridobivalnega prostora in bosta v celoti locirani v razširjenem pridobivalnem prostoru.

Za potrebe zaposlenih so vsi potrebni servisni prostori že zagotovljeni v okviru naprav in objektov obstoječe 1. etape že delujočega kamnoloma Laže-1.

Gradbeni odpadki

Začasna deponija gradbenih odpadkov je organizirana na posebnem zbirnem platoju za predelavo, kjer se ločita jalovina in humus od uporabne hribine. Tako ločeni jalovina in humus se uporabita za kasnejšo sanacijo in biološko rekultivacijo kamnoloma.

IV. REŠITVE IN UKREPI ZA VARSTVO OKOLJA, NARAVNIH VIROV IN OHRANJANJA NARAVE IN OHRANJANJA KULTURNE DEDIŠČINE

Varovanje okolja

Ekstrakcija tehničnega kamna – apnenca predstavlja »per se« poseg v okolje in naravo. Ker je območje kamnolomov v Lažah določeno z veljavnimi občinskimi planskimi akti kot območje za ekstrakcijo tehničnega kamna – apnenca, bo potrebno z načinom eksploatacije in poznejšo sanacijo in biološko rekultivacijo zagotoviti najmanjše možne negativne vplive na okolje.

Kamnolom Laže-1, 2. etapa je lociran 600 m severozahodno od starega kamnoloma Laže ter 300 m severno od regionalne ceste Postojna–Senožeče–Koper. Z regionalno cesto je kamnolom povezan s posebno priključno cesto. Lokacija kamnoloma je od najbližjega naselja Laže oddaljena 900 m zračne razdalje. S predvideno širitvijo kamnoloma Laže-1, 2. etapa se bo pridobivalni prostor oddaljeval od naselja Laže.

Ohranjanje narave ter trajnostna raba naravnih dobrin

V območju urejanja ni naravnih prvin, ki bi bile zaščitne z varovalnim režimom.

Se pa območje OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa nahaja na območju pričakovanih naravnih vrednot OPNV karbonati.

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja naravnih vrednot, predvsem podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot.

Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). Za zagotavljanje ustreznega varstva podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot med gradnjo (izkopavanjem rudnine) je ob odkritju jame, brezna potrebno upoštevati veljavno zakonodajo. Ob odkritju jame je potrebno takoj obvestiti Ministrstvo za okolje in prostor, Agencijo RS za okolje. Lastnik zemljišča, na katerem je bila najdena jama, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost med katero je prišlo do najdbe, je dolžan omogočiti raziskavo jame. Hkrati mora zaščititi jamo pred uničenjem ali poškodbo.

Ohranjanje gozdov

V primeru, da bodo zaradi delovanja kamnoloma prekinjene posamezne prometnice (gozdne vlake ali druge poti), ki omogočajo dostop do drugih gozdnih parcel, ki so zunaj območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa, mora upravljavec kamnoloma zagotoviti nadomestne prometnice, da bo z okoliškim gozdom, ki mejijo na območje OPPN Kamnoloma Laže-1, 2. etapa omogočeno normalno gospodarjenje z gozdom.

Ohranjanje biotske raznovrstnosti

Del območja predvidenega OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa sega v območje Slavskega ravnika in v območje sklenjenega gozdnega prostora, ki je osrednji del teritorija tropa volkov, ki se redno zadržujejo v tem gozdnem prostoru. Območje je pomembno tudi kot povezovalni koridor južnega dela dinarskega prostora z zahodnim dinarskim (Nanos, Trnovski gozd) in naprej v alpski prostor ne samo za volka, ampak tudi za rjavega medveda in navadnega risa.

Območje obstoječega kamnoloma se s predvidenim OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa širi preko grebena imenovanega Slemena. Ker gre za širitev preko grebena se ocenjuje, da bo vpliv večji kot je bil do sedaj, ko je greben preprečeval širjenje hrupa in osvetljevanja proti severu in severovzhodu.

Kot omilitveni ukrep naj se v zvezi s tem upošteva:

- Posegi naj se načrtujejo na način, da se na območju ohranja ugodno stanje: habitate varovanih vrst naj se ohranja v takem stanju, ki bo zagotavljal dolgoročno ohranitev vrst.
- Za omilititev vplivov naj se širitev načrtuje tako, da se čim dlje ohranja zaslon grebena Slemena, ki preprečuje širitev hrupa proti severu in severovzhodu, širitev od grebena Slemena proti severu in severovzhodu pa je mogoče izvajati samo v dnevnem času med 9. in 15. uro.
- Območje izrabe mineralne surovine naj se ogradi na način, da bodo preprečeni padci živali v območje, kjer poteka izkop le te.
- Hrupne dejavnosti, kot so miniranje in uporaba pnevmatičnih kladiv, niso dovoljene v času kotitve in zgodnjega obdobja oskrbe mladicev, torej od marca do začetka junija.
- Spremljati je potrebno stanje sklenjenih površin gozdnega prostora, ki ostaja po izvedbi OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa v smeri proti severu, severovzhodu in vzhodu ter zagotoviti, da se ne izvaja obsežnih krčitev tega gozdnega prostora, ki naj se ohranja kot sklenjen gozdni koridor.

- V fazo detajlnega izvajanja širitve in pridobivanja kamnine v kamnolomu planiranja naj se vključi strokovnjaka za velike zveri. Ugotovitve strokovnjaka, naj se upoštevajo pri organizaciji in operacionalizaciji izvajanja del tekom izvajanja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa.

Priporočila se tudi naslednje:

- V času delovanja kamnoloma naj se izvaja monitoring zveri v zvezi z ugotavljanjem vplivov in morebitnih negativnih posledic za velike zveri, zlasti za volka. Na podlagi tega, naj se delovanje kamnoloma in s tem povezano rudarsko pravico prilagodi ugotovitvam.
- Prav tako naj se izvaja monitoring prisotnosti, velikosti populacij in ugodnega stanja varovanih vrst. V kolikor se ugotovi neugodno stanje vrst in habitatnih tipov, ki bi bilo lahko posledica izvajanja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa, se izvede ukrepe za izboljšanje stanja, ki jih je dolžan zagotoviti investitor.
- Gozdna in grmiščna vegetacija je habitat ogroženih in zavarovanih ptic (npr: velike sinice), zaradi česar naj se lesna vegetacija odstranjuje izven spomladanskega časa. Odstranjevanje lesne zarasti se lahko izvaja od avgusta do januarja.
- Zaradi varstva habitatnih tipov naj se morebitne zasaditve izvajajo z lokalnimi travnimi mešanici, sadikami ali semeni.
- Zaradi varstva habitatnih tipov naj sanacijski posegi predvidevajo tudi odstranjevanje morebitnih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.

Varstvo kulturne dediščine

V območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa ni registriranih enot kulturne dediščine.

V bližini se nahaja enota kulturne dediščine Razdrto – arheološko najdišče Goli vrh, EŠD 13047. Gre za ostaline gradišča in avstrijskih obrambnih fortifikacij iz časa napoleonskih vojn. Gradišče je z lego na dominantni vzpetini nadziralo prehod v Vipavsko dolino.

Ker gre za poseg v neposredno bližino tega registriranega arheološkega najdišča in so na območju posega možne arheološke najdbe, je smiselno izvesti predhodne arheološke raziskave za oceno arheološkega potenciala.

Strokovni nadzor nad posegi:

V kolikor predhodne arheološke raziskave niso opravljene pred začetkom izvedbe zemeljskih del, je zaradi varstva arheoloških ostalin potrebno Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi. Lastnik zemljišča, investitor, ali odgovorni vodja naj o dinamiki gradbenih del pisno obvesti ZVKDS OE Nova Gorica vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del.

Odkritje arheološke ostaline:

Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja, lastnika zemljišča, investitorja ali odgovornega vodjo del ob odkritju dediščine obvezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Varovanje pred onesnaženjem tal

V času pridobivanja eksploatacije je potrebno zagotoviti vse varnostne ukrepe in tako organizacijo na gradbišču, da bo preprečeno onesnaževanje voda, izlitje nevarnih tekočin na prosto ali v zemljo.

Humus s področja kamnoloma je treba odstraniti in ga deponirati na območju, ki je namenjeno za njegovo deponiranje. V primeru, ko je mogoče, se lahko deponira tudi na obrobju etaž, če se kaže potreba po njegovi hitri uporabi. Odkopno jalovino je potrebno deponirati ločeno od humusa. Oboje, jalovina in humus, se uporabljata pri ureditvi brežin in sanaciji.

Odložena humus in jalovina morata biti deponirana na način, da se prepreči erozija.

V času izkoriščanja je potrebno izvajati sprotno sanacijo brežin na izkoriščenem delu (od zgoraj navzdol).

Za rekultivacijo/sanacijo se lahko uporabi le zemeljski izkop, ki je nastal znotraj območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa in drugi inertni materiali. Za sanacijo je prepovedano uporabljati odpadke.

Mehanizacija, ki se uporablja za pridobivanje, transport in obdelavo kamna (nakladalci, bagri, dvigala, žage...), mora biti vzdrževana in tehnično brezhibna. Osebje, ki rokuje z mehanizacijo, mora biti ustrezno usposobljeno za ravnanje ob nesrečah in nepredvidenih izlitjih. V primeru nesreče ali nepredvidenega izlitja je takoj potrebno pristopiti k sanaciji in obvestiti pristojne organe.

V času izkoriščanja je potrebno zagotoviti vse varnostne ukrepe in tako organizacijo, da bo preprečeno izlitje nevarnih tekočin na prosto ali v zemljo. Potencialno nevarnost onesnaževanja okolja namreč lahko predstavlja morebitno izlitje naftnih derivatov, ker bodo v kamnolomu obratovali stroji z motorji z notranjim izgorevanjem. Delovne stroje, kot so nakladalci, bagri, dvigala, žage... se oskrbujejo z mobilno cisterno na platoju (pralni ploščadi) z oljnim lovilcem. Vsa mobilna vozila kot so kamioni in ostala vozila se z gorivom oskrbujejo na javnih črpalkah ali na enak način kot ostala mehanizacija.

Vse odpadke, ki bodo nastajali pri tehnoloških procesih pridobivanja in obdelave, je potrebno zbirati v primernih posodah, ki so namenjena za skladiščenje odpadkov. Prostor, kjer se odpadki skladiščijo, naj bo utrjen, pokrit, brez odtokov in odporen na tekočine, ki se v tem prostoru skladiščijo.

To velja tudi za razne odpadke, kot so z oljem prepojene krpe, ki jih je potrebno sproti odstraniti iz območja kamnoloma na za to predvideno deponijo. Za uničenje in odvoz odpadov, ki nastanejo zaradi del, je odgovoren izvajalec teh del.

V območju, kjer bo potekalo izkoriščanje, večja popravila in vzdrževanje niso dovoljena. V kamnolomu se lahko na osnovni ploščadi uredi ustrezna lokacija (betonska plošča z lovilcem olj), kamor je treba odpeljati stroj ali napravo v okvari in tam izvesti popravila.

Znotraj obstoječega osnovnega platoja za servisiranje, vzdrževanje in parkiranje vozil (ko leta niso v uporabi), mora biti utrjena pralna ploščad z lovilcem olj, odporna na tekočine, ki se tam skladiščijo - onemogočeno mora biti iztekanje v okolje. Prostor mora biti opremljen z absorpcijskimi materiali, ki se jih lahko uporabi v primeru morebitnega izlitja.

Redno je potrebno kontrolirati brezhibnost vozil in strojev skladno z navodili za vzdrževanje in uporabo.

Mehanizacija se z gorivom oskrbuje na za to določenih lokacijah. Strogo je prepovedano menjavanje olja ali drugih tekočin na mehanizaciji in vozilih na osnovnem platoju ali na kakem drugem mestu v kamnolomu, ki ni za to namenjeno, pripravljeno in primerno opremljeno. Potrebno je onemogočiti tudi odlaganje kakršnihkoli odpadkov v kamnolomu.

Po končanem pridobivanju je potrebno odstraniti vse ostanke začasnih deponij. Vse z gradnjo prizadete površine je potrebno sanirati in krajinsko ustrezno urediti.

Varstvo zraka

Pripravljalna dela se bodo izvajala sočasno z napredovanjem razširitve kamnoloma. Uporabile se bodo sedanje poti, ki se bodo po potrebi le prilagodile novim etažam. V času pripravljalnih del bodo lahko nastajale lokalno povezane emisije v zrak neposredno z izpušnimi plini gradbene mehanizacije in delovnih naprav (na primer motorna žaga pri podiranju dreves) na lokaciji posega, z izpušnimi plini iz transportnih vozil ter s prašenjem zaradi poseke gozda, odstranjevanja zemeljskega izkopa ter s tem povezanega transporta po makadamskih površinah. Vpliv prašenja in emisij škodljivih snovi iz delovnih strojev in transportnih vozil v času pripravljalnih del bo začasen in lokalni.

Daleč največji vpliv na kakovost zraka pri izkoriščanju kamnine v kamnolomih so emisije prašnih delcev. Te v največji meri nastajajo pri razstreljevanju, kasneje tudi pri drobljenju in separaciji materiala, ter med transportom materiala.

Prašne usedline so že do sedaj predstavljale največji vir emisij, prav tako pa je na območju kamnoloma prisotnega veliko prahu. Podoben obseg prašenja lahko pričakujemo tudi med obratovanjem kamnoloma v drugi etapi, ker bo obseg dela podoben kot je bil do sedaj.

Pri ravnanju z materialom (drobljenje, sejanje, nakladanje, transport,..) bodo nastajale predvsem emisije prahu.

Predviden obseg del bo enak kot do sedaj, zato se predvideva, da bodo emisije v zrak ostale na podobni oz. enaki ravni kot do sedaj in zunaj meja kamnoloma ne bodo prekomerne, medtem ko bodo lahko na lokaciji kamnoloma ob nadaljevanju dela brez ukrepov, mejne vrednosti emisij prahu in prašnih usedlin presežene.

Tehnologija pridobivanja granulotov in mineralne surovine med širitvijo bo ostala enaka kot v obstoječem stanju. V procesu pridobivanja kamnine - zaradi naravne vlažnosti materiala - ne prihaja do večjih emisij trdih delcev v zrak.

Miniran kamen se dovaža do obrata separacije, kjer se material drobi v čeljustnem drobilniku. Nato se material preko dozatorja z rešetkami in sejalnicami sortira na različne granulacije in se ga preko transportnih trakov odlaga na deponijo.

Na območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa bodo viri emisij onesnaževal v zrak ostali približno enaki kot v obstoječem stanju, in sicer:

- miniranje – razstreljevanje z namenom pridobivanja kamnine,
- prerivanje, odiranje in nakladanje materiala na etažah oz. platoju,
- drobljenje materiala zaradi priprave frakcij za nadaljnjo uporabo (drobljenje in separacija),
- transport pridobljene materiala.

Emisije trdnih delcev v času miniranja bodo časovno omejene in ne bodo predstavljale pomembnega vira. Pri detonaciji nastanejo plini NO_x, CO₂ in CO. Vsa gospodarska razstreliva imajo pozitivno bilanco kisika, zato je nastanek teh plinov količinsko relativno majhen. Večji vir emisij predstavljajo vrtalne garniture za pripravo vrtin za namestitvev razstreliva v vrtine (priprava na miniranje).

Drobljenje in sortiranje drobljenih frakcij je prevladujoči vir emisije trdnih delcev. Z izvedbo OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa bo ostalo postrojenje za drobljenje na frakcije nespremenjeno. Glede na to, da se bo na obstoječem kamnolomu začela dela zapiranja, se bo nekoliko spremenila samo lokacija postrojenja. Po podatkih naročnika se bo postrojenje prestavilo nekoliko višje na lokacijo platoja za zbiranje gradbenih odpadkov.

Prevozi s težkimi tovornimi vozili bodo po podatkih naročnika ostali v okviru obstoječega. Tako ni pričakovati dodatnih emisij zaradi premikov tovornih vozil po dovoznih poteh znotraj območja kamnoloma in po transportnih poteh.

Onesnaževalce zraka v kamnolomu lahko razdelimo na dva dela. Prvo skupino vira onesnaženja predstavlja prašenje in prah iz naslova miniranja in izkoriščanja kamnin. Drugo skupino pa predstavljajo emisije izpušnih plinov in morebitno prašenje pri transportu ali prekladanju materiala. Največji delež na končni rezultat prida prvi vir onesnaženja, minimalnega pa drugi.

Obremenitev kakovosti zraka glede na sedanje stanje se ne bo bistveno spreminjala. Do večjega obsega prašenja prihaja predvsem v času miniranja in manipulacije materiala, in sicer ob neugodnih vremenskih razmer ter ob slabi pripravi materiala oz. ob neustreznem ravnanju.

Rezultat modelnega izračuna obremenitve okolja z delci PM₁₀ kaže, da izven območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa in območja obstoječega kamnoloma mejne vrednosti za delce PM₁₀ niso presežene. Na podlagi navedenega je razvidno, da tudi v primeru maksimalne možne obremenitve (dejanska produkcija je lahko tudi za več kot polovico manjša) do preseganja mejnih vrednosti izven območja OPPN in območja obstoječih dejavnosti ne bo prihajalo.

V primerjavi z obstoječim stanjem se emisije delcev zaradi izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa ne bodo bistveno povečale. Izkoriščanje se bo izvajalo dosledno od zgoraj navzdol s sprotno sanacijo končnih brežin. S tem se bo sproti saniralo odprte površine, ki so lahko vir emisij. Izvedba OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa ne pomeni povečanje emisij onesnaževal v zrak. Posledično se tudi kakovost zraka v ožji okolici in pri najbližjih stanovanjskih objektih ne bo poslabšala. Zaradi pomaknjenosti proti severovzhodu glede na obstoječi kamnolom, se bo oddaljenost od najbližjega poselitvenega območja povečala, kar bo dodatno vplivalo na zmanjšanje verjetnosti, da bi pri najbližjih stanovanjskih objektih prišlo do povečanja koncentracij prašnih delcev.

Na podlagi navedenega je razvidno, da se kazalec kakovosti zraka pri najbližjih stanovanjskih objektih glede na izhodiščno stanje ne bo bistveno spremenil. Prav tako se kazalec glede na izhodiščno stanje ne bo bistveno spremenil v bližnji okolici.

Kot omilitveni ukrep se priporoča, da se lokacije za drobljenje in separacijo ohranijo na obstoječem mestu in ne pomikajo višje, ker bi pri tem prihajalo do višjih srednjih letnih koncentracij prašnih delcev PM₁₀.

Srednje letne koncentracije delcev PM₁₀ pri najbližjih stanovanjskih objektih so globoko pod mejno vrednostjo. Naravno oviro za širjenje delcev v smeri vasi Laže predstavlja hribček Hrib, ki z svojo gozdnatostjo dodano preprečuje širjenje prašnih delcev v smeri vasi Laže. Drugih naselij oz. stanovanjskih objektov v bližini ni.

Za dodano zmanjšanje emisij pa so podana naslednja priporočila:

- Delovni stroji in mehanizacija morajo biti redno vzdrževani in tehnično brezhibni.
- V primeru ustavljanja vozil, transportnih sredstev in delovnih strojev za daljši čas je potrebno ugasniti motor.
- Vožnja po podlagi, kjer je možnost nastanka prašenja, naj bo počasna. Po potrebi se take poti dodatno utrdi.
- Po potrebi naj se v sušnih ali vetrovnih obdobjih material moči, da ne pride do prašenja.
- Vegetacijo v kamnolomu in okolici naj se odstranjuje preudarno, prav tako naj se jo kasneje čim hitreje in čim bolje sanira, saj le ta veliko pripomore pri zadrževanju in neširjenju prašnih delcev.
- Ob izvajanju del je nujno potrebno s koles kamionov pri izhodu iz območja posega odstraniti blato ali prašne delce. Prav tako naj bodo dovozne poti utrjene in redno čiščene.

- Uporablja naj se transportne poti znotraj območja kamnoloma. Potrebno je uporabljati princip krajšanja transportnih poti in se kolikor je mogoče izogibati prevozu skozi poseljena območja.
- Potrebno je upoštevanje določil veljavne zakonodaje o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter določil o preprečevanju in zmanjševanju emisij celotnega prahu, ki se nanašajo na pretovarjanje in skladiščenje na prostem.
- Zmanjšanje površin, s katerih je mogoče razpršeno emitiranje prašnih delcev, na najmanjšo možno mero: sprotno zagrinjanje in zasaditev že izkoriščenih površin kamnoloma in drugih površin na območju kamnoloma, ki niso v uporabi, skladno z rudarskim projektom.

Monitoring koncentracije prašnih delcev PM₁₀: izvedba dnevnih meritev koncentracij prašnih delcev PM₁₀, enkrat na leto, minimalno vsaj dva tedna v času sušnega obdobja.

Varstvo pred hrupom

Obremenitev okolja s hrupom zaradi izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa je pričakovati zaradi:

- delovanja strojev in naprav znotraj območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa,
- delovanja strojev gradbene mehanizacije pri pridobivanju tehničnega kamna,
- transporta materiala znotraj območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa in znotraj območja obstoječega kamnoloma,
- drobljenja in separacije materiala na območju obstoječega kamnoloma,
- izvedbe miniranja (kratkotrajni, občasni vpliv).

Iz vidika obremenitve okolja s hrupom se ne pričakuje večjih sprememb v obremenjenosti s hrupom v primerjavi z obstoječim stanjem. Dela se že izvajajo na območju obstoječega kamnoloma in se bodo zaradi izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa le lokacijsko premaknila proti severovzhodu. Glede na smer premikanja je to v smeri stran od stanovanjskih objektov oz. poselitvenega območja. Hrup bo nastajal med vsemi fazami izvedbe del v kamnolomu. Najhrupnejši vir je vsekakor miniranje, ki pa je zelo kratkotrajne narave (manj kot 1 s). Bolj konstanten vir predstavljajo obdelava kamnine in njena manipulacija, drobilna ter sejalna naprava, vrtanje, gozdna ter gradbena mehanizacija in transport.

Na južnem robu obstoječega dela kamnoloma (proizvodni kompleks Laže-1) bodo še naprej delovale povezane dejavnosti (asfaltna baza, separacija). Ker bo predviden obseg del zaradi izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa enak kot do sedaj, se predvideva, da bo obremenitev s hrupom iz tega vira ostala na podobni oz. enaki ravni kot do sedaj.

Strojniki mehanizacije in delavci, ki izvajajo dela v bližini, morajo uporabljati osebna zaščitna sredstva za varovanje sluha pred učinki hrupa (glušniki, zaščitni čepki). Vse delavce je potrebno redno pošiljati na periodične zdravniške preglede.

Vsi stroji in oprema morajo biti ustrezno tehnično opremljeni za zmanjševanje hrupa ter redno vzdrževani in nadzorovani. Z namenom varovanja prebivalcev in okolice pred hrupom mora biti strojna mehanizacija in naprave za obdelavo opremljena z dušilci hrupa oz. protihrupno opremo.

Upoštevati je potrebno splošne ukrepe in normative za varstvo delavcev pred škodljivim delovanjem ropota na človeški organizem kot jih določa veljavna zakonodaja.

Monitoring vrednosti kazalcev hrupa v okolju: v času obratovanja kamnoloma je potrebno skladno z veljavno zakonodajo izvajati monitoring hrupa. V okviru prvih meritev in obratovalnega monitoringa hrupa je potrebno zagotoviti meritve obremenitve s hrupom kot posledico emisije vseh virov hrupa v kamnolomu. Zavezanec za izvedbo obratovalnega monitoringa hrupa je upravljavec kamnoloma, meritve izvaja od ministrstva pooblašena organizacija in sicer 1 krat na 3 leta v času izvajanja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa.

V. REŠITVE IN UKREPI ZA OBRAMBO TER VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI, VKLJUČNO Z VARSTVOM PRED POŽAROM

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Z OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa so zagotovljeni prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi, s katerimi je omogočena ekstrakcija tehničnega kamna – apnenca, v skladu z določili veljavnih planskih in izvedbenih aktov občine Divača.

Nevarne snovi v kamnolomu predstavljajo naftni derivati kot so dizel gorivo, motorna olja in hidravlična olja strojev, razstreliva in razstrelilna sredstva. Kako ravnati s temi snovmi, je določeno z veljavnimi predpisi.

Po zakonu je potrebno za zaposlene izdelati ustrezna navodila za ravnanje z različnimi nevarnimi snovmi ter navodila in postopke za ravnanje v primeru nesreče.

ELES d.o.o. kot izvajalec prenosne dejavnosti visokonapetostnih vodov zahteva od investitorja oz. izvajalca, naj dela izvaja tako, da ne pride do poškodb daljnovodov in povzročitve posredne škode. Pri vseh minerskih delih v bližini daljnovodov naj se upoštevajo priporočila s strani Inštituta za rudarstvo, geotehnologijo in okolje v Študiji odpiranja in razvoja kamnoloma Laže-1 (izdelal IRGO, april 1994, Ljubljana) točka 5.5 Tehnologija miniranja z ozirom na visokonapetostne daljnovode.

Varstvo pred požarom

Na območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa gradnja objektov sicer ni predvidena, do požara pa lahko pride pri miniranju, odkopavanju zaradi pojava iskrenja, kakor tudi pri obratovanju gradbene mehanizacije in navsezadnje zaradi človeškega faktorja. Požar se lahko razširi na okoliški gozd in objekte. Požarno varstvo mora biti urejeno v skladu z veljavnimi požarno-varstvenimi predpisi. Lokacija je lahko dostopna za gasilska vozila, obstoječi cestni sistem omogoča dostop z vozili za intervencijo in za razmeščanje opreme za gasilce (v skladu z SIST DIN 14090, maj 1996). Najbližja gasilska enota je v Senožečah, ki je od lokacije kamnoloma oddaljena cca 5 minut vožnje.

Sežiganje gorljivih delov, kot je grmičevje, kartonska embalaža ... se opravi, ko je brezvetrje in pod kontrolo delavcev, ogenj pa se mora popolnoma pogasiti. V vetrovnem in suhem obdobju detonacijska vrstica ne sme biti napeljana skozi travo in podrast. Na vrtalnih napravah mora biti nameščen gasilni aparat. Kamnolom mora imeti izdelan protipožarni načrt.

Zaščita pred miniranjem oz. vibracijami

Glede na rezultate dosedanjih meritev vibracij in učinkov miniranja ob obratovanju obstoječega kamnoloma, kjer se uporablja ista tehnologija, kot bo uporabljena v novem delu kamnoloma v primeru izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa, se ob upoštevanju oddaljenosti objektov od kamnoloma ter omilitvenih ukrepov, ki so predvideni z rudarskim projektom, lahko predvideva, da dovoljene hitrosti vibracij verjetno ne bodo presegle dovoljenih vrednosti za razred zaščite v katerega se uvrščajo najbližji stanovanjski objekti v naselju Laže.

Izpostaviti je tudi potrebno da se s širitvijo kamnoloma področje izkoriščanja odmika od objektov, ki so sedaj oddaljeni ca. 850 m oz. območja naselja Laže (širitev je predvidena v smeri proti severu stran od območja naselja).

Na podlagi tega se ocenjuje, da bo sprememba gibanja izbranega kazalca ostala na ravni dosedanjih rezultatov meritev ob predpostavki, da bodo upoštevani ukrepi za izvajanje

vrtnja in miniranja ki so predvideni z rudarskim projektom in standardi za izvajanje miniranja v kamnolomu.

Priporočila, ki se podajajo z namenom preprečevanja pojava prekomernih vplivov:

- Miniranje je potrebno izvajati v skladu s projektom. Upoštevati je potrebno priporočene detonacijske polnitve in uporabljati takšno tehnologijo pridobivanja mineralne surovine, s katero bodo učinki miniranja (razmet, tresljaji in zračni udar) na okolico v okviru kriterijev, ki so določeni s tujimi standardi (DIN 4150 / nemški standard, ONORM S 9020 / avstrijski standard).
- Ne glede na eksplozivne polnitve posamezne vrtine je priporočena milisekundna zakasnitev vsake vrtine.
- Sprotno naj se obvešča okoliške prebivalce o času predvidenega miniranja.
- Občasno naj se izvaja meritve hitrosti širjenja vibracij v času miniranja pri okoliških objektih v naselju Laže.
- Delo polnjenja in mašenja minskih vrtin se mora izvajati pod stalnim nadzorom.
- Ustrezno okoliščinam se vrtine polnijo z manjšo koncentracijo razstreliva (rahljano miniranje).
- Po potrebi je potrebno prilagajati polnitve minskih polj in minska polja glede na rezultate seizmičnih meritev.
- Zavarovanje pred razmetom, ko se miniranje izvaja na zgornjih etažah, naj se doseže s pokrivanjem s posebnimi varovalnimi mrežami ali pregrinjali iz gumijastih trakov.
- Za zmanjšanje vplivov zračnega udara pri miniranju je treba ustrezno usmerjati odkopno fronto, da ostanejo naravne prepreke (gozd) za širjenje udarnega vala.

Monitoring vrednosti seizmičnih meritev hitrosti vibracij pri izvedbi miniranja: Občasno naj se izvajajo meritve hitrosti širjenja vibracij v času miniranja pri okoliških objektih v naselju Laže v skladu s standardom za meritve hitrosti vibracij skladno s standardi (DIN 4150 / nemški standard, ONORM S 9020 /avstrijski standard). Izvede naj se vsaj ena meritev vsako leto.

VI. ETAPNOST IZVEDBE PROSTORSKE UREDITVE

Etapnost izvedbe

Z občinskim podrobim prostorskim načrtom za kamnolom Laže–1, 2. etapa so predvideni posegi v prostor del enovitega posega, ki je razdeljen na 3 faze

Na grafičnih listih je prikazana faznost po kateri se odpira kamnolom od 1. faze na jugovzhodu, preko 2. faze na sredini in se zaključi s 3. fazo na severozahodu. Ob ustrezni argumentaciji je možna je tudi drugačna faznost, ki se začneja z 2. fazo.

VII. VELIKOST DOPUSTNIH ODSTOPANJ OD FUNKCIONALNIH, OBLIKOVALSKIH IN TEHNIČNIH REŠITEV

Dopustna odstopanja

Pri realizaciji OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa so dopustna odstopanja, če se poiščejo prostorsko, tehnološko, prometno, ekonomsko, geološko, hidrološko, geomehansko ali tehnično utemeljene oz. primernejše rešitve. Odstopanja so možna pod pogojem, da ni ogrožena požarna, zdravstvena in ekološka varnost ljudi in objektov.

VIII. DRUGI POGOJI IN USMERITVE ZA DOLOČITEV MERIL IN POGOJEV PO PRENEHANJU VELJAVNOSTI OPPN

Razmejitve in primopredaja

V območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa ni nobene javne infrastrukture, ki bi jo po končanih posegih moral investitor predati upravljavcem v upravljanje in vzdrževanje.

Prenehanje veljavnosti

Odlok o OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa bo prenehal veljati, ko bodo z načrtom predvideni posegi izvršeni in sanirani. Po prenehanju veljavnosti se bo območje urejalo s prostorsko izvedbenimi pogoji določenimi v občinskem prostorskem načrtu Občine Divača.

IX. KONČNE DOLOČBE

Nadzor

Inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat RS za okolje in prostor.

Vpogled

OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa je stalno na vpogled na Občini Divača in Upravni enoti Sežana.

Pričetek veljavnosti odloka

Odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.